

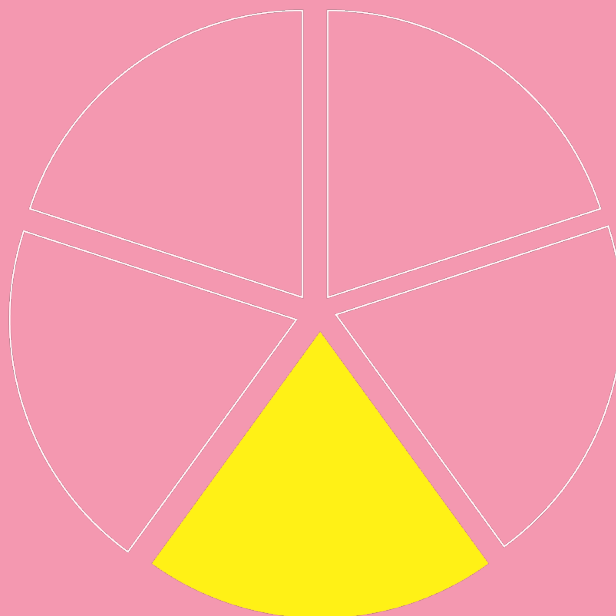

SUNDHEDSSTYRELSEN

2024

SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN

Stofmisbrugsbehandling – efterspørgsel og tilgængelighed

Narkotikasituationen i Danmark 2024
Delrapport 3

Forord

Stofmisbrugsbehandling – efterspørgsel og tilgængelighed

Foreliggende delrapport omhandler stofbrugere indskrevet i stofbehandling i Danmark. Formålet med rapporten er løbende at give opdateret viden om forskellige karakteristika blandt stofbrugere inden indskrivningen i behandling, samt at følge brugerne i de forskellige behandlingstilbud, der tilbydes. Rapporten henvender sig til de kommunale stofbehandlingssteder, de professionelle i kommunerne, der arbejder med blandt andet stofforebyggelse og skadereduktion, samt beslutningstagere.

Blandt indholdet i delrapporten indgår beskrivelser af personer med stofmisbrug, som er indskrevet i behandling og beskrivelser af dem, der er nye og indskrevet for første gang. Der oplyses om, hvilke stoffer de angiver er hovedproblemet for deres misbrug, samt socioøkonomiske karakteristika. Derudover, beskriver rapporten situationen for unge i stofmisbrugsbehandling. Endelig indeholdes i delrapporten opgørelser over personer i substitutionsbehandling med metadon og buprenorphin, behandling med lægeordineret heroin, samt oplysninger om stofbehandling under Kriminalforsorgen.

Denne delrapport er en del af en serie af udgivelser fra Sundhedsstyrelsen, der tilsammen beskriver Narkotikasituationen i Danmark. Øvrige 4 delrapporter omhandler:

- Udbredelse af illegale stoffer i befolkningen og blandt de unge,
- Omfanget af antal personer som har et stofmisbrug
- Sundhedsrelaterede konsekvenser
- Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Delrapporterne udgives løbende efterhånden som data og undersøgelsesresultater bliver tilgængelige.

Udover undersøgelsesresultaterne, er medtaget:

- Referenceliste
- Figuroversigt
- Tabeloversigt
- Supplerende tabeller

Sundhedsstyrelsen, maj 2025

Stofmisbrugsbehandling – efterspørgsel og tilgængelighed

Kommunerne er ansvarlige for alle former for stofmisbrugsbehandling, uanset om der er tale om ambulant-, dag- eller døgnbehandling (med undtagelse af den behandling, der finder sted i fængsler og arresthuse). Behandlingen for stofmisbrug er rettet både mod selve stofmisbruget og de medfølgende sociale og helbredsmæssige problemer. Kommunerne har ansvaret for at koordinere og integrere den sociale og lægelige behandling samt øvrige sociale støttetilbud for at skabe en helhedsorienteret indsats for den enkelte borger. Lægelig stofmisbrugsbehandling kan iværksættes uden en social indsats, hvis den ordinerende læge i samarbejde med borgeren og den socialfaglige behandler vurderer, at der ikke er behov for social stofmisbrugsbehandling eller andre sociale indsatser. Det omvendte gør sig også gældende - at en borger kan modtage social stofmisbrugsbehandling uden lægelig behandling af sit misbrug.

De fleste personer med stofmisbrug i behandling modtager ambulant behandling. Der tilbydes supplerende dag- eller døgnbehandling, hvis den enkelte har brug for en mere intensiv indsats.

Grundet forskelle i opgørelsesmetoder kan der forekomme mindre afvigelser i opgørelserne i denne delrapport i forhold til opgørelser i blandt andet Social- og Ældreministeriets publikationer. I foreliggende delrapport følger opgørelsen og metoden det europæiske overvågningscenter, EUDA's beskrivelse af, hvordan data skal opgøres for at sikre sammenlignelige tal på tværs af de europæiske lande.

Denne rapport beskriver behandlingspopulationen i den kommunale stofmisbrugsbehandling med hensyn til omfanget af behandlingsindskrivninger, nye i misbrugsbehandlingen, sociale karakteristika, misbrugsmønstre og risikoadfærd, samt personer i substitutionsbehandling og i behandling med lægeordineret heroin. Opgørelserne dækker over personer indskrevne i kommuner der har godkendt deres data og dette antal varierer år efter år. I 2023 er data godkendt for 98 kommuner.

Hovedresultater og generelle tendenser

Udviklingen i antal personer indskrevet i stofmisbrugsbehandling

- I 2023 var 20.309 personer indskrevet i stofmisbrugsbehandling. Det er sammenligneligt med antallet i 2022, hvor 19.468 personer blev indskrevet i stofbehandling.
- De seneste 10 år, har andelen af personer, der søger behandling med hash som hovedproblem for deres misbrug, været faldende. Denne tendens fortsætter i 2023, hvor 50 pct. af dem der blev indskrevet i løbet af året, opgav hash som hovedstof, sammenlignet med 53 pct. i 2022 og 57 pct. i 2021.
- 12 pct. af de personer med stofmisbrug, der angav et hovedstof og som blev indskrevet i behandling i 2023 havde opioider som hovedproblem for deres misbrug, hvilket er nogenlunde det samme niveau som i 2022 (12 pct.), 2021 (13 pct.) og 2020 (12 pct.).

Unge under 25 år i stofmisbrugsbehandling

- Ikke uventet, har unge i stofmisbrugsbehandling et anderledes misbrugsmønster end behandlingspopulationen som helhed. Det er hash og centralstimulerende stoffer som amfetamin og kokain, der dominerer som hovedstof blandt de unge, og færre har heroin som hovedproblem for deres misbrug.

- Antallet af unge i aldersgruppen 18 til 24 år, som indskrives i stofmisbrugsbehandling med et opioid angivet som hovedproblem, er 139 i 2023, sammenlignet med 101 i 2018.

Personer som indskrives i stofbehandling for første gang og udvikling i type af substitutionsbehandling

- Der er i flere år set en stigning i andelen af dem, der indskrives i stofbehandling for første gang, og som angiver kokain som hovedproblem for deres misbrug. Denne tendens ser ud til at fortsætte. I 2023 angav 25 pct. af de nyindskrevne kokain som hovedproblem for deres misbrug. Dette gjaldt for henholdsvis 23 og 20 pct. i 2022 og 2021.
- 6.321 personer var indskrevet i substitutionsbehandling i 2023 ifølge tal fra Stofbrugere i behandling (SIB), hvilket er lidt færre end i 2021 (5.882 personer) og i 2020 (5.851 personer). Medtages data fra Kriminalforsorgen er det samlede antal personer i substitutionsbehandling på 6.925 i 2023. Metadon dominerer som substitutionsstof sammenlignet med buprenorphin og anden substitution med opiatier blandt alle i behandling.
- Blandt de helt nye i substitutionsbehandling i 2023, og som ikke tidligere har været i behandling og som er i substitutionsbehandling med enten buprenorphin eller metadon, er 75 pct. startet op med buprenorphin og 31 pct. med metadon. I 2021 startede 73 pct. op med buprenorphin og 27 pct. med metadon, og det samme gjaldt for 68 pct. og 32 pct. i 2020.
- Fra april 2010 og frem til udgangen af december 2022, har der i alt været indskrevet omkring 719 unikke personer i behandling med lægeordineret heroin.

1 Personer med stofmisbrug i behandling

Antallet af personer med stofmisbrug i behandling har været stigende siden Sundhedsstyrelsen for første gang i 1996 begyndte at registrere personer med stofmisbrug indskrevet i behandling. Årsagen til stigningen formodes i hovedtræk at være behandlingsgarantiens indførelse samt en øget behandlingskapacitet. Registreringen i "overgangsår" er påvirket af, at kommunerne overtog ansvaret for registreringen fra amterne ved årsskiftet 2006/2007. Fra 2006 sås en stigning i antallet indskrevne i behandling frem til 2013. (jf. figur 1.1. nedenunder).

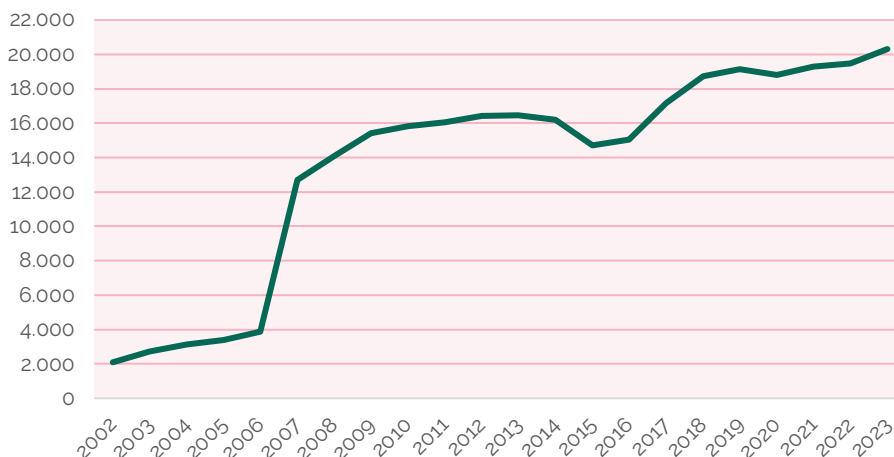
De seneste år er registre på stofområdet blevet sammenlagt til en fælles indberetningsportal, Stofmisbrugsdatabasen. På grund af de ændrede forhold er indberetningen af data for 2012 og frem ikke komplette alle år. Opgørelserne dækker over personer indskrevne i kommuner der har godkendt deres data og dette antal varierer år efter år. I 2018 er data godkendt for 97 kommuner, 96 kommuner i 2019, 96 kommuner i 2020, 97 kommuner i 2021 og 98 kommuner i 2022. Det er således i nogle år tale om en minimumsopgørelse.

I 2023 var 20.309 personer indskrevet i stofbehandling. Det er nogenlunde samme antal som i 2022, hvor 19.468 personer var indskrevet i stofmisbrugsbehandling. Antallet lå på ca. samme niveau i 2020. Udviklingen i antallet af personer med stofmisbrug i behandling over årene fremgår af figur 1.1. nedenunder og tabel 1.1 under supplerende tabeller til sidst i rapporten.

Opgørelser over antal indskrivninger er afgrænset på indskrivningsdatoen. Opgørelser over antal personer med stofmisbrug i behandling er afgrænset på indskrivnings- og afslutningsdato. Der skal gøres opmærksom på, at der fra 2016 er sket en ændring i

indlæsningsmetoden, og desuden er kommet efterregistreringer og godkendelser af data fra flere kommuner tilbage i tid, hvorfor antallet i behandling i årene 2016 og frem ikke er identisk med antallet vist i tidligere delrapporter.

FIGUR 1.1. PERSONER MED STOFMISBRUG I BEHANDLING. 2002-2023. ANTAL.

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen.

Anm.: Personer indskrevet i stofbehandling i de forskellige år dækker over alle personer dvs. både nyindskrevne i opgørelsesåret og personer, der blev indskrevet i et tidligere år, men som endnu ikke er udskrevet. Personerne tæller altså med i alle år, hvor de er indskrevet i behandling. Dvs. en person indskrevet i 2018 og udskrevet i 2020 vil indgå i 2018, 2019 og 2020. Tallene dækker over personer indskrevne i kommuner der har godkendt deres data og dette antal varierer år efter år. I 2018 er data godkendt for 97 kommuner, 96 kommuner i 2019, 96 kommuner i 2020, 97 kommuner i 2021 og 98 kommuner i 2022 og 2023.

2 Personer med stofmisbrug indskrevet i behandling i året

I løbet af 2023 blev der på landsplan indskrevet 8.819 personer i behandling. I dette tal indgår både personer, der er indskrevet i behandling for første gang samt personer, som indskrives i behandling på ny. Andelen af personer der er indskrevet i behandling i 2023 og ikke tidligere har været i behandling, udgør 40 pct. ud af alle personer indskrevet i året (jf. tabel 2.2).

Hovedstof for misbrugsmønstret

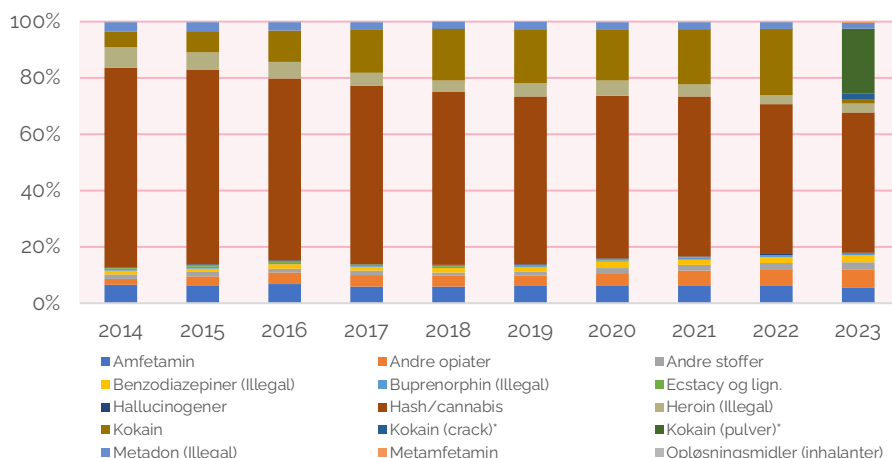
75 pct. af de nyindskrevne personer i behandling i 2023 har angivet et hovedstof ved indskrivning (hovedproblemet for deres misbrug). 50 pct. af disse angav hash som hovedstof, hvilket er lavere end i 2022 (53 pct.) og 2021 (57 pct.). Andelen af nyindskrevne personer i behandling, som angiver opioider som hovedstof, har været nogenlunde stabilt på omkring 12-13 pct. de seneste 3 år jf. tabel 2.2.

Der er i flere år set en stigning i andelen af nyindskrevne personer i behandling, der angiver kokain som hovedproblem for deres misbrug. Denne tendens ser ud til at fortsætte. I 2023 angav 25 pct. at have kokain som hovedstof, fordelt på 1,9 pct. crack kokain og 23 pct. pulver kokain, mens det gjaldt for 24 pct. i 2022, 20 pct. i 2021 og 18 pct. i 2020, jf. tabel 2.2. Andelen af nyindskrevne personer, der er i behandling for kokain, er femdoblet i løbet af de seneste ti år. I 2012 angav omkring 5 pct. af de nyindskrevne personer kokain som hovedstof ved indskrivning, hvilket er illustreret i figur 2.1 herunder.

I tabel 2.1. i supplerende tabeller fremgår udviklingen i antallet af personer indskrevet i stofbehandling fordelt på de stoffer, som de angiver som hovedstof for deres misbrug. Data i tabellen er angivet i absolutte tal i forhold til udviklingen af hovedstof, blandt dem der indskrives i stofmisbrugsbehandlingen i det pågældende år.

Udviklingen i hvilket stof personer indskrevet i stofbehandling angiver som hovedproblemet for deres misbrug er illustreret i figur 2.1.

FIGUR 2.1. HOVEDSTOF BLANDT PERSONER INDSKREVET I BEHANDLING I DE PÅGÆLDENDE ÅR OG HAR ANGIVET AT HAVE ET HOVEDSTOF. 2014-2023. PROCENT.

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Dvs. fx mellem 1. januar og 31. december i det pågældende år.

En del af de personer med stofmisbrug, der søger behandling, anvender flere stoffer. Således har 25 pct. af personer med stofmisbrug opgivet at have brugt mere end ét stof før indskrivningen i 2023. Det er forholdsmeæssigt færre personer sammenlignet med de foregående år hvor andelen var hhv. 29 pct. og 30 pct. i 2021 og 2022. Udover at hash var hovedstof for 50 pct. af de indskrevne i 2023, anvendes hash også som sidestof blandt 50 pct. af de indskrevne i 2023 (data ikke vist).

Sociale, familiemæssige og beskæftigelsesmæssige forhold

Tabel 2.2. viser nogle udvalgte karakteristika for personer indskrevet i stofmisbrugsbehandling i 2023.

Som det fremgår af tabel 2.2 nedenunder, udgjorde kvinder 26 pct. blandt personer med stofmisbrug indskrevet i behandling i 2023, hvilket er på niveau med tidligere år. Gennemsnitsalderen ved indskrivningen er omkring 30 år for både kvinder og mænd.

En stor andel af personer med stofmisbrug er på overførselsindkomster, herunder 31 pct. på kontanthjælp, 10 pct. på førtidspension og 7,3 pct. på dagpenge. 26 pct. er i beskæftigelse.

Over halvdelen af personerne indskrevet i stofmisbrugsbehandling har en selvstændig bolig (59 pct.). 21 pct. bor hos familie eller venner, 5 pct. lejer et værelse, 6 pct. bor i en form for støttebolig/herberg/andet og ca. 4 pct. bor på institution. Omkring 2 pct. angiver, at de ikke har nogen bolig, eller at de bor på gaden (data ikke vist).

Endeligt ses, at omkring halvdelen af såvel de mandlige som de kvindelige personer i stofbehandling, er enlige. I 2023 angiver 48 pct. af mændene og 46 pct. af kvinderne at være enlige.

TABEL 2.2. KARAKTERISTIKA FOR PERSONER I STOFMISBRUGSBEHANDLING MED INDSKRIVNINGSDATO I 2020-2023

	2020	2021	2022	2023
Antal personer indskrevet i behandling	7.861	8.134	8.525	8.819
Andel ikke behandlet tidligere (%)	40,8	39,3	40,8	40,2
Andel af mænd/kvinder (%)	76/24	76/24	75/25	74/26
Gennemsnitsalder mænd/kvinder (%)	30/30	31/30	31/30	31/30
Opioider som hovedstof (%)*	12,9	12,5	12	12,6
Hash som hovedstof (%)*	57,7	56,9	53,2	49,7
Centralstimulerende stoffer (ekskl. kokain) som hovedstof (%)*	6,8	6,7	6,3	5,7
Kokain som hovedstof (%)*	18,2	19,6	23,5	
Kokain (crack)**	-	-	-	1,9
Kokain (pulver)**	-	-	-	23
Injektion hos tidligere behandlede heroinmisbrugere (%)	91,8	86	92,9	91,5
Injektion hos ikke tidligere behandlede heroinmisbrugere (%)	8,2	7,5	7,1	6,6
Lønindtægt (fastansættelse og løsarbejde) (%)	20,1	24,2	25,9	25,8
Dagpenge (arbejdsløsheds- og sygedagpenge) (%)	7,4	6,8	7,3	7,3
Kontanthjælp (%)	35,4	33	30,6	31,1
Førtidspension (%)	9,5	9,7	9,7	10
Anden indtægt samt uoplyst (%)**	27,4	26,2	26,3	25,6
Andel med selvstændig bolig (%)	57,1	58,1	58,9	59,2
Andel enlige mænd/kvinder (%)	48/45	50/47	48/46	48/46
Andel forældre med kontakt til egne børn (%)	19,5	19,9	19,7	20,1
Andel forældre med børn anbragt udenfor hjemmet (%)	4,6	5	4,5	5,2
Udenlandsk statsborgerskab (%)	6	6,1	5,2	5,4

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen

*Procent af dem, der opgiver et hovedstof. For gruppen opioider indgår følgende stoffer Andre opiater, Buprenorphin (illegal), Heroin (illegal) og Metadon (illegal)

**Anden indtægt dækker over illegale aktiviteter, prostitution, SU, aktivering/løn med tilskud, revalideringsydelse, fra familie, venner og lign.

***Fra 2023 er tilføjet kategorierne kokain (crack) og kokain (pulver) til indberetningen.

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Dvs. fx mellem 1. januar og 31. december 2022. Borgerne angiver selv, hvad deres vigtigste hovedindtægtskilde har været, inden for den seneste måned. Civilstatus er angivet af borgeren selv, som deres faktiske samlivssituation den seneste måned inden de startede i stofbehandling. Borgerens boligsituation dækker over hvor borgeren angiver, at de har boet inden de blev indskrevet i stofbehandling. Personer med anbragte børn er defineret som personer, der ved indskriving i stofbehandlingen har angivet, at de har 1 eller flere børn anbragt uden for hjemmet. Personer med kontakt til børn er defineret som antallet af personer, der angiver at have kontakt til et eller flere børn ved indskriving i stofbehandlingen.

Anden nationalitet end dansk

En mindre andel af personerne i stofmisbrugsbehandling har en anden nationalitet end dansk. I alt har omkring 5 pct. i 2023 angivet at have en anden nationalitet end dansk, hvilket er sammenligneligt med tidligere år.

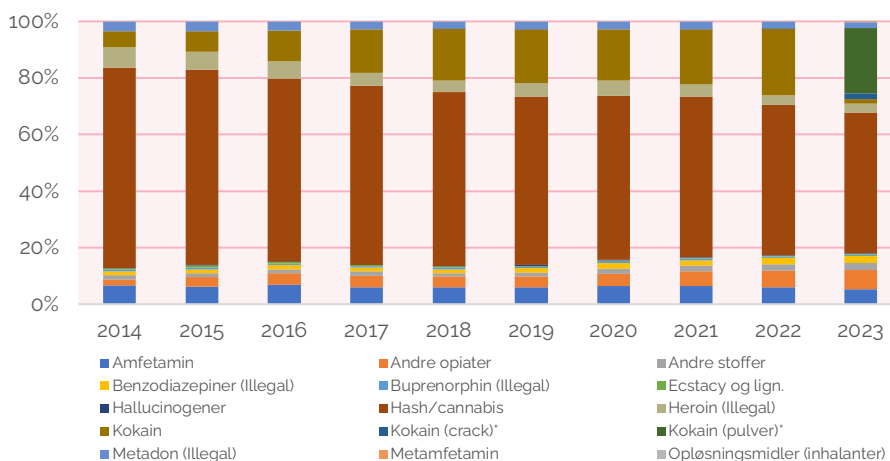
3 Nye i behandling

Personer med stofmisbrug, der i forbindelse med deres indskrivning i stofmisbrugsbehandling angiver, at de ikke tidligere har været i behandling for deres stofmisbrug, giver information om den seneste udvikling mht. hvilke stoffer, der bruges, indtagelsesmåde, mv. tabel 3.2 viser oplysninger om de nye personer i stofmisbrugsbehandling, der ikke tidligere har været indskrevet.

Siden 2014 har andelen blandt de nye, der kommer i behandling med hash som hovedstof for deres misbrug, været faldende. I 2014 havde 79 pct. af de nytilkomne opgivet hash som hovedstof for deres misbrug. I 2023 var denne andel 53 pct. Flere personer angiver kokain som hovedstof for deres stofmisbrug, hvilket udligner faldet i hash som hovedstof for misbruget. I 2014 angav 6 pct. af de nytilkomne kokain som hovedstof for deres misbrug. Andelen lå stabilt omkring 20 pct. fra 2018 til 2021, men i 2022 og 2023 var det hhv. 24 pct. og 26 pct. af nytilkomne, der havde kokain som hovedstof. Se figur 3.1 og tabel 3.2 nedenunder.

Administrationsmåden for indtagelse af heroinen er forskellig blandt dem, der indskrives i behandling på ny, og blandt dem som indskrives i behandling for første gang. Betydeligt færre personer, der ikke tidligere har været indskrevet i behandling, angiver at injicere stoffet sammenlignet med dem, der tidligere har modtaget behandling (jf. tabel 2.2).

FIGUR 3.1. HOVEDSTOF BLANDT DEM, DER ER INDSKREVET I BEHANDLING I DE PÅGÆLDENDE ÅR, OG SOM HAR ANGIVET AT HAVE ET HOVEDSTOF OG IKKE TIDLIGERE HAR VÆRET I BEHANDLING. 2014-2023. PROCENT.

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Dvs. fx mellem 1. januar og 31. december 2023. Denne tabel inkluderer kun borgere, der ikke tidligere har været i stofbehandling. Personerne angiver selv, hvorvidt de har været i stofbehandling tidligere eller ej, når de indskrives i stofbehandling. Da der kan være borgere som enten ikke kan huske at de tidligere har været i behandling eller ikke ønsker at oplyse det, kan der være tale om en overestimering af tallene. Derudover inkluderer figuren kun personer som har angivet hovedstof.

TABEL 3.2. PERSONER I STOFMISBRUGSBEHANDLING MED INDSKRIVNINGSDATO I ÅRET, OG SOM HAR ANGIVET IKKE TIDLIGERE AT HAVE VÆRET I STOFBEHANDLING. 2014-2023. ANTAL OG PROCENT.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personer i behandling der ikke er behandlet tidligere (ud alle nyindskrevne)	2.812 af 6.512 (43%)	2.490 af 5.748 (43%)	2.541 af 5.937 (43%)	3.176 af 7.200 (44%)	3.679 af 8.273 (44%)	3.613 af 8.567 (42%)	3.209 af 7.861 (41%)	3.195 af 8.134 (39%)	3.474 af 8.525 (41%)	3.545 af 8.819 (40%)
M/K (%)	74/26	75/25	75/25	75/25	76/24	76/24	72/28	74/26	72/28	72/28
Gennemsnitsalder M/K	26/26	26/25	27/27	27/27	27/27	27/27	28/28	28/27	28/26	28/27
Opioider som hovedstof (%)*	6	7	7	7	6	6	9	9	8	-
Hash som hovedstof (%)*	79	76	70	68	65	64	61	62	57	-
Centralstimulerende stof (ekskl. kokain) som hovedstof (%)*	7	8	8	6	6	6	7	6	5	-
Kokain som hovedstof (%)*	6	7	13	17	21	21	19	21	25	-
Injektion hos heroinmisbrugere (%)**	23	12	-	25	19	-	-	-	-	25

*Procent af dem, der opgiver hovedstof.

**Antallene disse er baseret på er meget lave, og de bør dermed tolkes med varsomhed.

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Dvs. fx mellem 1. januar og 31. december 2023. Denne tabel inkluderer kun borgere, der ikke tidligere har været i stofbehandling. Personerne angiver selv, hvorvidt de har været i stofbehandling tidligere eller ej, når de indskrives i stofbehandling. Da der kan være borgere som enten ikke kan huske at de tidligere har været i behandling eller ikke ønsker at oplyse det, kan der være tale om en overestimering af tallene.

4 Unge i stofmisbrugsbehandling

Tabel 4.1 viser antallet af unge (18-24 år), fordelt på hovedstof, indskrevet i behandling i perioden 2014-2023. Unge i stofmisbrugsbehandling udgør en stadig mindre andel af det samlede antal i behandling. I 2016 udgjorde unge mellem 18-24 år i stofbehandling 41 pct., mens den i 2022 var 31 pct. (data ikke vist).

Ungepopulationen er karakteriseret ved, at en højere andel har hash som hovedstof, sammenlignet med alle indskrevne i behandling (jf. tabel 2.2). 60 pct. af unge mellem 18 og 24 år har angivet hash som deres hovedstof i 2023.

TABEL 4.1. HOVEDSTOF HOS NYINDSKREVNE PERSONER INDSKREVET I BEHANDLING PÅGÆLDENDE ÅR, OG HAR ANGIVET ET HOVEDSTOF, 18-24-ÅRIGE, 2014-2023, ANTAL

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Amfetamin	96	71	79	73	86	85	63	69	51	46
Andre opiater	22	33	48	63	66	49	42	66	73	120
Andre stoffer	21	17	16	14	17	26	25	29	42	39
Benzodiazepiner (illegal)	17	10	11	16	17	31	34	32	39	47
Buprenorfin (illegal)	5	1-4	7	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4
Ecstasy og lign.	11	18	16	11	13	8	11	6	1-4	9
Hallucinogener	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	7	5	5	1-4	1-4
Hash/cannabis	1.741	1.518	1.354	1.519	1.614	1.572	1.269	1.218	1.204	1.153
Heroin (illegal)	19	28	16	17	21	19	25	17	7	10
Kokain	80	113	186	313	402	407	323	362	416	25
Kokain (crack)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
Kokain (pulver)	-	-	-	-	-	-	-	-	1-4	435
Metadon (illegal)	10	6	8	10	10	6	11	10	9	5
Opløsningsmidler (inhalanter)	1-4	1-4	1-4	-	1-4	1-4	5	1-4	7	7
Total	2.028	1.821	1.745	2.044	2.253	2.214	1.817	1.820	1.860	1.929

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) pr. juni 2024, CPR-registeret (pr. oktober 2024), Sundhedsdatastyrelsen.

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Dvs. fx for opgørelsesåret 2023 mellem 1. januar og 31. december 2023. Denne tabel inkluderer kun borgere, som har angivet, hvad deres hovedstof er.

'1-4' Der forekommer så få tilfælde at antallet ikke oplyses pga. mulig personificering.

Sundhedsstyrelsen har det seneste år haft særligt fokus på udviklingen af unges brug af opioider. Tabel 4.2 herunder viser udviklingen i nyindskrevne personer mellem 15 og 17 år de seneste 10 år.

Ses udelukkende på unge under 18 år (15-17 år) indskrevet i stofmisbrugsbehandling i 2023 og med angivet hovedstof, har 81 pct. (240 personer) angivet at have hash som hovedstof, efterfulgt af kokain på 11 pct. (32 personer).

TABEL 4.2. HOVEDSTOF HOS NYINDSKREVNE PERSONER INDSKREVET I BEHANDLING PÅGÆLDENDE ÅR, OG SOM HAR ANGIVET ET HOVEDSTOF, 15-17-ÅRIGE. 2014-2023. ANTAL

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Amfetamin	10	6	8	1-4	10	6	12	1-4	1-4	1-4
Andre opiater	-	-	-	-	1-4	-	-	-	1-4	10
Andre stoffer	-	1-4	-	-	-	1-4	-	1-4	8	8
Benzodiazepiner (illegal)	-	1-4	1-4	-	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4
Buprenorfin (illegal)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1-4
Ecstasy og lign.	1-4	1-4	1-4	-	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4
Hallucinogener	1-4	1-4	-	-	-	1-4	-	1-4	1-4	-
Hash/cannabis	254	234	199	242	266	240	220	227	260	240
Heroin (illegal)	-	1-4	-	-	1-4	-	-	-	-	-
Kokain	7	1-4	8	7	15	14	7	10	11	-
Kokain (pulver)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Opløsningsmidler (inhalanter)	1-4	-	-	1-4	-	1-4	1-4	1-4	1-4	-
Total	274	247	219	253	299	267	243	251	290	296

Kilde: Stofmisbrugere i behandling (SIB) pr. juni 2024, CPR-registeret (pr. oktober 2024), Sundhedsdatastyrelsen.

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Dvs. fx for opgørelsesåret 2023 mellem 1. januar og 31. december 2023. Denne tabel inkluderer kun borgere, som har angivet, hvad deres hovedstof er.

'1-4' Der forekommer så få tilfælde at antallet ikke oplyses pga. mulig personificering.

5 Personer med stofmisbrug i substitutions- og heroinbehandling

Fra 2008 og frem baseres opgørelser over antallet af personer med stofmisbrug i substitutionsbehandling på data indberettet til registeret over personer med stofmisbrug indskrevet i behandling (SIB).

Den seneste opgørelse fra Sundhedsdatastyrelsen viser, at der blandt samtlige personer i stofmisbrugsbehandling i 2023, er 6.321 i substitutionsbehandling. Medtages data fra Kriminalforsorgen er det samlede antal personer i substitutionsbehandling på 6.925 i 2023. Blandt personer indskrevet i substitutionsbehandling i løbet af 2023, er 75 pct. af disse i behandling med buprenorfin, mens 19 pct. er i behandling med metadon. De resterende ca. 6 pct. er i anden substitutionsbehandling med opiater eller heroin.

I alt blev 750 personer indskrevet i substitutionsbehandling i 2023 med enten metadon eller buprenorfin, jf. tabel 5.1. Det fremgår desuden af tabellen, at den højeste andel af personer indskrevet i substitutionsbehandling i 2023 med buprenorfin ses i Region Midtjylland (32 pct.) og Region Syddanmark (30 pct.) mod færrest i Region Sjælland (7 pct.).

TABEL 5.1. PERSONER INDSKREVET I SUBSTITUTIONSBEHANDLING I 2023 MED HENHOLDSVIS METADON OG BUPRENORPHIN. FORDELING EFTER KØN OG REGIONER. PROCENT.

	Metadon	Buprenorphin	Anden substitution med opiat
Antal	337	413	76
Gns. alder	45	36	39
Kvinder (%)	22	23	30
Region*			
Region Hovedstaden	32	18	30
Region Midtjylland	16	32	22
Region Nordjylland	4	13	5
Region Sjælland	15	7	3
Region Syddanmark	32	30	39

Kilde: Stofmisbrugere i behandling (SIB) pr. juni 2024, Sundhedsdatastyrelsen

"Note: Personer indskrevet i stofbehandling i de forskellige år dækker over alle personer dvs. både nyindskrevne i opgørelsesåret og personer, der blev indskrevet i et tidligere år, men som endnu ikke er udskrevet. Personerne tæller altså med i alle år, hvor de er indskrevet i behandling. Dvs. en person indskrevet i 2019 og udskrevet i 2021 vil indgå i 2019, 2020 og 2021. Hvilke stoftype personen er i substitutionsbehandling med er afgrænset på baggrund af variabelen behandlingstypekode der udfyldes af behandleren. Udover de opgjorte kategorier i denne tabel kan behandleren angive kategorierne stoffri behandling og anden behandling. Disse indgår ikke i denne opgørelse.

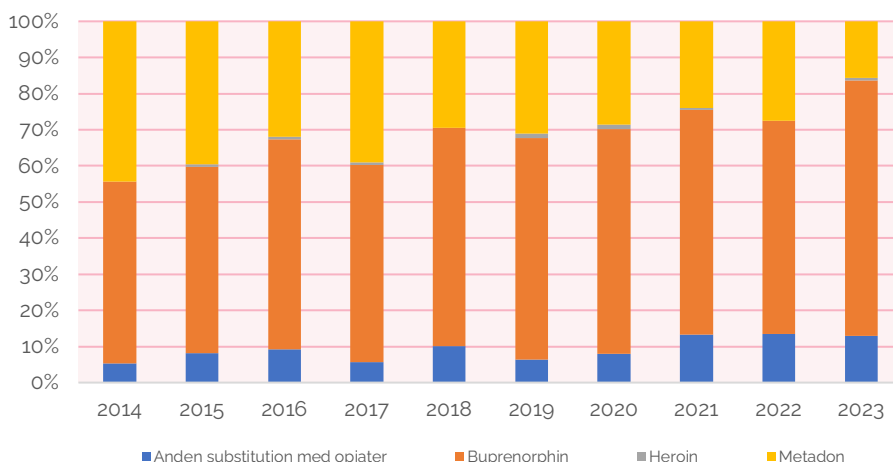
*Andel ud af alle i f.eks. substitutionsbehandling med metadon som har Region Hovedstaden som bopælskommune etc. "

I Sundhedsstyrelsens vejledning om den lægelige behandling af stofmisbrugere i substitutionsbehandling fremgår det, at kombinationspræparatet buprenorphin/Naloxon bør anvendes som førstevalgspræparat til opioidafhængige personer med stofmisbrug, som ikke tidligere har været i behandling, og i øvrigt tilstræbes anvendt i videst muligt omfang i substitutionsbehandlingen.

Blandt de 750 personer indskrevet i substitutionsbehandling i 2023 med enten metadon eller buprenorphin, startede 55 pct. i substitutionsbehandling med buprenorphin og 45 pct. med metadon.

Udviklingen gennem årene blandt indskrevne i året som yderligere har angivet ikke tidligere at have været i behandling ses af tabel 5.2 under supplerende tabeller, og illustreret i figur 5.1 nedenunder.

FIGUR 5.1. ANDELEN AF BEHANDLEDE PERSONER I SUBSTITUTIONSBEHANDLING MED HENHOLDSVIS BUPRENORPHIN OG METADON BLANDT DEM DER INDSKRIVES I STOFBEHANDLING, OG SOM IKKE TIDLIGERE HAR VÆRET I BEHANDLING. 2014-2023. PROCENT.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024), CPR-registeret og IHM-registeret pr. november 2024, Sundhedsdatastyrelsen samt data fra Kriminalforsorgen vedr. stofmisbrugere i substitutionsbehandling.

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Det vil f.eks. sige, at for 2022 er det personer indskrevet mellem 1. januar og 31. december 2022. Der er afgrænset til personer som på baggrund af variabelen behandlingstypekode modtager substitutionsbehandling med metadon eller buprenorphin. Denne figur inkluderer kun borgere, der ikke tidligere har været i stofbehandling og som har været i substitutionsbehandling i året. Personerne angiver selv, hvorvidt de har været i stofbehandling tidligere eller ej, når de indskrives i stofbehandling.

Behandling med heroin

Fra 1. marts 2009 har behandling med lægeordineret heroin til injektion været muligt i Danmark. Fra 1. oktober 2013 blev det ligeledes muligt at behandle med lægeordineret heroin i tabletform.

De første klinikker åbnede i april 2010. Der er oprettet fem klinikker i henholdsvis København, Hvidovre, Odense, Aarhus og Esbjerg.

Formålet med behandlingen er i første omgang at forebygge en forværring af patienternes helbredstilstand og på længere sigt at opnå en forbedring af patienternes livskvalitet, såvel helbredsmæssigt som socialt. Patienterne injicerer/indtager heroinen under overvågning af sundhedsfagligt personale på klinikkerne, og gør dette op til to gange dagligt, hver dag, året rundt. Der er tale om en højt specialiseret sundhedsfaglig behandling, og det sundhedsfaglige personale skal leve op til særlige uddannelsesmæssige og erfaringsmæssige krav opstillet af Sundhedsstyrelsen.

Patienterne hører til gruppen af "hard to treat"-patienter – det vil sige patienter, som er interesserede i at få hjælp til deres misbrugsproblematik, men som er svære at hjælpe tilstrækkeligt i den konventionelle substitutionsbehandling. Der er tale om en gruppe, som har flere længerevarende behandlingsforløb med metadon bag sig, inden de starter behandlingen med lægeordineret heroin.

I perioden april 2010 til udgangen af december 2023 har der i alt været indskrevet 743 unikke personer i behandling. De indskrevne bliver fulgt med et interview ved behandlingsstart og herefter hvert halve år. Svarene bliver registreret i IHM-databasen (Sundhedsdatastyrelsen database for injicerbar heroin og metadon).

6 Personer med stofmisbrug i behandling i Kriminalforsorgen

Stofbehandling af personer med stofmisbrug i Kriminalforsorgen

Private behandlingsleverandører uden for Kriminalforsorgens regi tilbyder stofbehandling i fængslerne. Misbrugsbehandlingen består af en social indsats. Den sundhedsfaglige indsats relateret til rusmidler forestår af kriminalforsorgens egent sundhedspersonale. Der er et tæt samarbejde mellem behandlingsleverandør kriminalforsorgens personale. Begge indsatser er begge forankret i Direktoratet for Kriminalforsorgen under Justitsministeriet.

Der blev i 2023 iværksat behandling i 4.087 tilfælde i fængsler og arrester. I 2023 er 1.970 behandlingsforløb gennemført. 1.928 forløb blev afbrudt grundet den indsatstes manglende motivation, eller ydre omstændigheder.

Der er en lovbestemt behandlingsgaranti i fængslerne for så vidt angår den sociale behandling, hvilket betyder, at alle indsatte, der anmoder om at modtage behandling, så vidt muligt skal være påbegyndt behandling inden 14 dage.

Referenceliste

Sundhedsdatastyrelsen, Landspatientregisteret (LPR).

Sundhedsdatastyrelsen, Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB), 2024.

Sundhedsstyrelsen (2008). Vejledning nr. 42 af 1. juli 2008 om den lægelige behandling af stofmisbrugere i substitutionsbehandling.

Direktoratet for Kriminalforsorgen, 2024.

Tabeloversigt

Tabel 2.1. Personer i stofbehandling og med oplyst hovedstof, der er nyindskrevne i behandling i de pågældende år. 2014-2023. Antal.

Tabel 2.2. Karakteristika for personer i stofmisbrugsbehandling med indskrivningsdato i 2020-2023

Tabel 3.1. Personer i stofbehandling med oplyst hovedstof, der ikke tidligere har været indskrevet i behandling i de pågældende år. 2014-2023. Antal.

Tabel 3.2. Personer i stofmisbrugsbehandling med indskrivningsdato i året, og som har angivet ikke tidligere at have været i stofbehandling. 2014-2023. Antal og procent.

Tabel 4.1. Hovedstof hos nyindskrevne personer indskrevet i behandling pågældende år, og som har angivet et hovedstof, 18-24-årige. 2014-2023. Antal.

Tabel 4.2. Hovedstof hos nyindskrevne personer indskrevet i behandling pågældende år, og som har angivet et hovedstof, 15-17-årige. 2014-2023. Antal.

Tabel 5.1. Personer indskrevet i substitutionsbehandling i 2023 med henholdsvis metadon og buprenorfin. Fordeling efter køn og regioner. Procent.

Tabel 5.2. Personer i substitutionsbehandling med henholdsvis buprenorfin og metadon blandt dem der indskrives i stofbehandling, og som ikke tidligere har været i behandling. 2014-2023. Antal.

Figur 5.1. Andelen af behandlede personer i substitutionsbehandling med henholdsvis buprenorfin og metadon blandt dem der indskrives i stofbehandling, og som ikke tidligere har været i behandling. 2014-2023. Procent.

Figuroversigt

Figur 1.1. Personer med stofmisbrug i behandling, 2002-2023. Antal.

Figur 2.1. Hovedstof blandt personer indskrevet i behandling i de pågældende år og har angivet at have et hovedstof. 2014-2023. Procent.

Figur 3.1. Hovedstof blandt dem, der er indskrevet i behandling i de pågældende år, og som har angivet at have et hovedstof og ikke tidligere har været i behandling. 2014-2023. Procent.

Figur 5.1. Andelen af behandlede personer i substitutionsbehandling med henholdsvis buprenorphin og metadon blandt dem der indskrives i stofbehandling, og som ikke tidligere har været i behandling. 2014-2023. Procent.

Supplerende tabeller

FIGUR 1.1. PERSONER MED STOFMISBRUG I BEHANDLING. 2002-2023. ANTAL.

	Antal personer
2002	2.092
2003	2.707
2004	3.113
2005	3.394
2006	3.878
2007	12.698
2008	14.085
2009	15.427
2010	15.820
2011	16.032
2012	16.410
2013	16.450
2014	16.213
2015	14.718
2016	15.039
2017	17.174
2018	18.735
2019	19.137
2020	18.793
2021	19.278
2022	19.468
2023	20.309

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen

Note: Personer indskrevet i stofbehandling i de forskellige år dækker over alle personer dvs. Både nyindskrevne i opgørelsesåret og personer, der blev indskrevet i et tidligere år, men som endnu ikke er udskrevet. Personerne tæller altså med i alle år, hvor de er indskrevet i behandling. Dvs. En person indskrevet i 2018 og udskrevet i 2020 vil indgå i 2018, 2019 og 2020. Tallene dækker over personer indskrevne i kommuner der har godkendt deres data og dette antal varierer år efter år. I 2018 er data godkendt for 97 kommuner, 96 kommuner i 2019, 96 kommuner i 2020, 97 kommuner i 2021 og 98 kommuner i 2022 og 2023.

TABEL 2.1. PERSONER I STOFBEHANDLING OG MED OPLYST HOVEDSTOF, DER ER NYINDSKREVNE I BEHANDLING I DE PÅGÆLDENDE ÅR. 2014-2023. ANTAL.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Amfetamin	314	272	292	298	348	365	348	363	365	357
Andre opiater	101	139	173	203	225	225	231	286	353	448
Andre stoffer	74	67	58	80	71	84	96	116	144	163
Benzodiazepiner (Illegal)	64	57	65	66	83	95	115	103	131	164
Buprenorphin (Illegal)	37	29	27	32	37	30	29	36	31	40
Ecstasy og lign.	15	27	23	15	26	21	20	14	15	13
Hallucinogener	5	7	7	1-4	5	16	13	12	15	13
Hash/cannabis	3.393	2.994	2.759	3.187	3.610	3.606	3.113	3.201	3.223	3.308
Heroin (Illegal)	343	270	257	222	237	293	298	241	198	211
Kokain	267	319	473	776	1.081	1.149	980	1.102	1.423	117
Kokain (crack)*	-	-	-	-	1-4	1-4	-	-	1-4	128
Kokain (pulver)*	-	-	-	-			-	1-4	6	1.533
Metadon (Illegal)	166	144	129	135	143	168	138	143	144	137
Metamfetamin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
Opløsningsmidler (inhalanter)	6	5	6	5	5	5	11	9	11	14
Total	4.785	4.330	4.269	5.023	5.872	6.058	5.392	5.628	6.060	6.658

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen

Anm: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i året. F.eks. Dækker antal nyindskrevne i 2023 over personer indskrevet mellem 1. januar og 31. december 2023.

'1-4' Der forekommer så få tilfælde at antallet ikke oplyses pga. mulig personificering.

TABEL 3.1. PERSONER I STOFBEHANDLING MED OPLYST HOVEDSTOF, DER IKKE TIDLIGERE HAR VÆRET INDSKREVET I BEHANDLING I DE PÅGÆLDENDE ÅR. 2012-2022. ANTAL.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Amfetamin	142	130	133	118	140	149	158	129	134	105
Andre opiater	47	63	79	97	102	107	108	127	147	223
Andre stoffer	38	25	20	42	33	32	42	43	68	70
Benzodiazepiner (illegal)	18	16	16	21	36	42	45	34	51	56
Buprenorfin (illegal)	6	6	5	11	10	10	10	9	7	11
Ecstasy og lign.	11	21	18	12	15	19	9	1-4	10	8
Hallucinogener	1-4	6	1-4	-	1-4	9	1-4	1-4	8	5
Hash/cannabis	1.797	1.533	1.360	1.583	1.779	1.765	1.433	1.489	1.576	1.540
Heroin (illegal)	43	43	32	28	27	27	50	41	26	20
Kokain	136	149	260	402	575	570	451	500	666	50
Kokain (crack)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41
Kokain (pulver)*	-	-	-	-	-	-	-	-	1-4	736
Metadon (illegal)	30	27	28	32	37	36	31	31	33	22
Metamfetamin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Opløsningsmidler (inhalanter)	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	1-4	6	5	7
Total	2.275	2.021	1.956	2.350	2.759	2.767	2.344	2.416	2.733	2.902

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Dvs. fx mellem 1. januar og 31. december 2023. Denne tabel inkluderer kun borgere, der ikke tidligere har været i stofbehandling. Personerne angiver selv, hvorvidt de har været i stofbehandling tidligere eller ej, når de indskrives i stofbehandling. Da der kan være borgere som enten ikke kan huske at de tidligere har været i behandling eller ikke ønsker at oplyse det, kan der være tale om en overestimering af tallene. Derudover inkluderer figuren kun personer som har angivet hovedstof.

'1-4' Der forekommer så få tilfælde at antallet ikke oplyses pga. mulig personificering.

TABEL 5.2. PERSONER I SUBSTITUTIONSBEHANDLING MED HENHOLDSVIS BUPRENORPHIN OG METADON BLANDT DEM DER INDSKRIVES I STOFBEHANDLING, OG SOM IKKE TIDLIGERE HAR VÆRET I BEHANDLING. 2012-2022. ANTAL.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Anden substitution med opiater	7	10	13	9	14	10	13	21	22	23
Buprenorfin	66	64	82	88	84	97	102	99	97	126
Heroin	-	1	1	1	-	2	2	1	-	1
Metadon	58	49	45	63	41	49	47	38	45	28
I alt	131	124	141	161	139	158	164	159	164	178

Kilde: Register over Stofmisbrugere i Behandling (SIB) (pr. juni 2024). Sundhedsdatastyrelsen

Anm.: Nyindskrevne personer, dækker over personer, der blev indskrevet i stofbehandling i opgørelsesåret. Det vil f.eks. sige, at for 2022 er det personer indskrevet mellem 1. januar og 31. december 2022. Der er afgrænset til personer som på baggrund af variabelen behandlingstypekode modtager substitutionsbehandling med metadon eller buprenorfin. Denne tabel inkluderer kun borgere, der ikke tidligere har været i stofbehandling og som har været i substitutionsbehandling i året. Personerne angiver selv, hvorvidt de har været i stofbehandling tidligere eller ej, når de indskrives i stofbehandling.

